
**Експериментальні дослідження
крізь *лінзи практики* соціальної роботи:
виклики для дослідників**

Ольга Столярик

аспірантка Академії праці, соціальних відносин і туризму

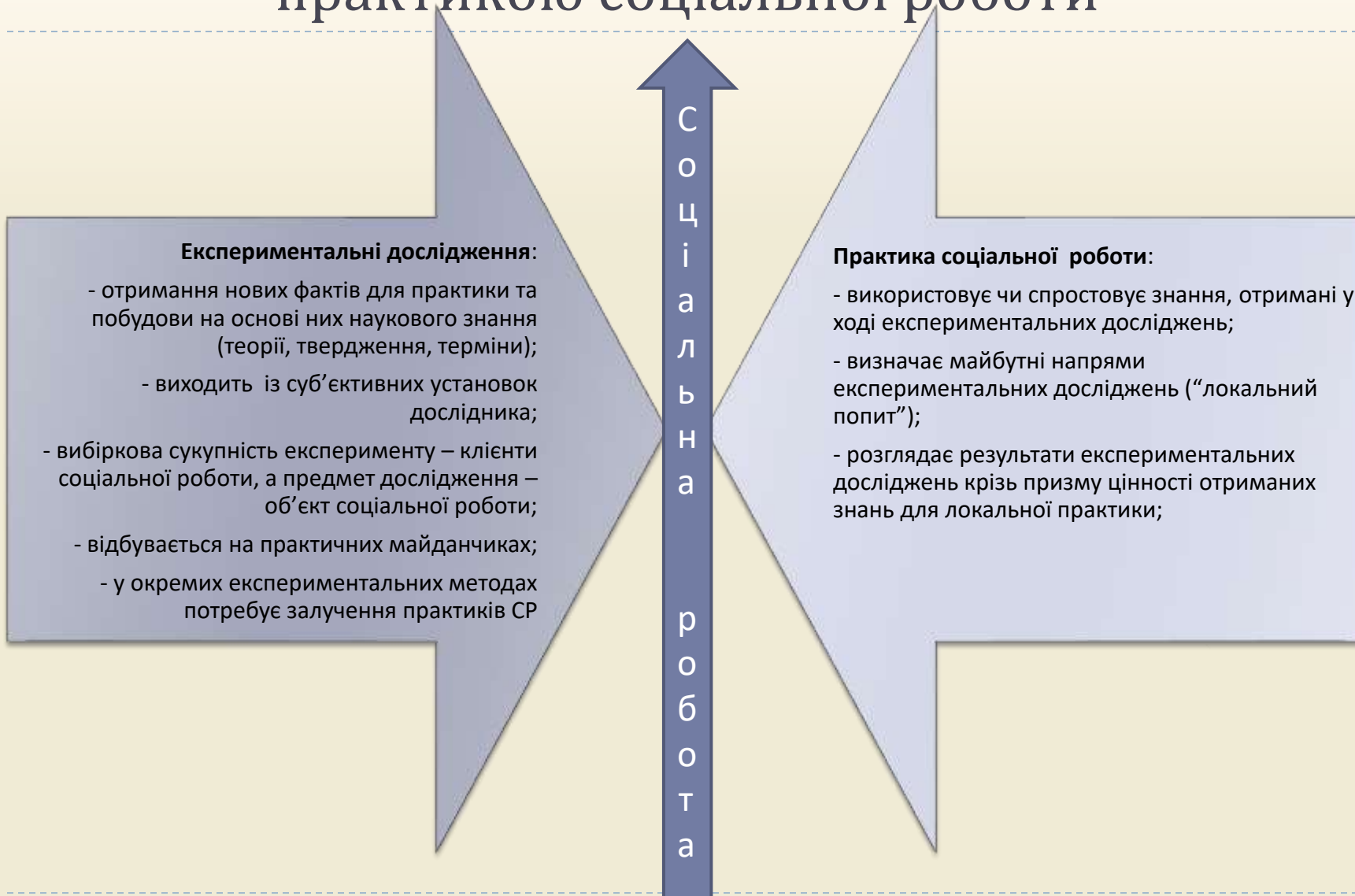
асистент кафедри спеціальної освіти і соціальної роботи ЛНУ імені Івана Франка

соціальна працівниця КЗ ЛОР НРЦ «Довіра»

Зв'язок експериментальних досліджень із практикою соціальної роботи

СПІВПОЗИЦІЯ РОЗВИТКУ ДОСЛІДЖЕНЬ У СР: дослідження, практика, освітня програма

Методологічні виклики для дослідника

Прагматична природа експериментальних досліджень в умовах практичної діяльності

- ▶ гнучкий, рефлексивний підхід до дизайну експерименту;
- ▶ в центрі уваги не методологія, а дослідницьке питання;
- ▶ свобода (незалежність) у виборі дизайну та інструментарію експерименту для найкращого вирішення дослідницького питання;
- ▶ одночасна перевірка теорії і практичної діяльності;
- ▶ основа прагматичної методології: міркування про природу проблеми, її потенціальних рішень та про природу самих рішень (“чому ці рішення важливі?”);
- ▶ отримання «практичних» наукових знань для практичних втручань.

Полюві умови експерименту є звичними умовами професійної діяльності

- ▶ доступність вибірки в умовах локальної практики;
- ▶ економія часу, зручність, звичні («рутинні») умови для досліджуваних;
- ▶ «рутинні» умови для дослідника, внаслідок цього зниження рефлексивного сприйняття своєї дослідницької ролі або її змішування із професійною роллю;
- ▶ інтерпретація досліджуваними умов експерименту як звичних умов сервісної підтримки.

Практика СР як змодельована реальність для експериментального дослідження

- ▶ Існуючі соціальні зв'язки та взаємодії формують певну реальність, яка стає експериментальним майданчиком. Важливо, при плануванні дизайну та методології експерименту враховувати цю закономірність.

Оцінка інструментарію крізь призму практичного досвіду діяльності

- ▶ практика, ґрунтована на теоретичних фактах, внаслідок обмежень (таких як часові рамки, ресурси, фінанси, політика і т. д.) зводиться до принципу *«те, що працює»* або *«те, що працює краще»*, що зосереджує увагу практиків-дослідників на інструментах, які за мінімальних затратах дають максимальні результати (рішення): орієнтація на ефективність

ключові питання:

«Які аспекти працюють? Які не спрацювали? Чому? Для кого? З якої точки зору? Що вплинуло на експеримент?»

- ▶ Plath, Debbie. 2006. Evidence-based practice: Current issues and future directions. *Australian Social Work* 59: 56–72.
  - ▶ (Plath, Debbie. 2013. Evidence-based practice. In *Social Work Theories and Methods*, 2nd ed. Edited by Mel Gray and Stephen Webb. London: Sage, pp. 229–40)
-

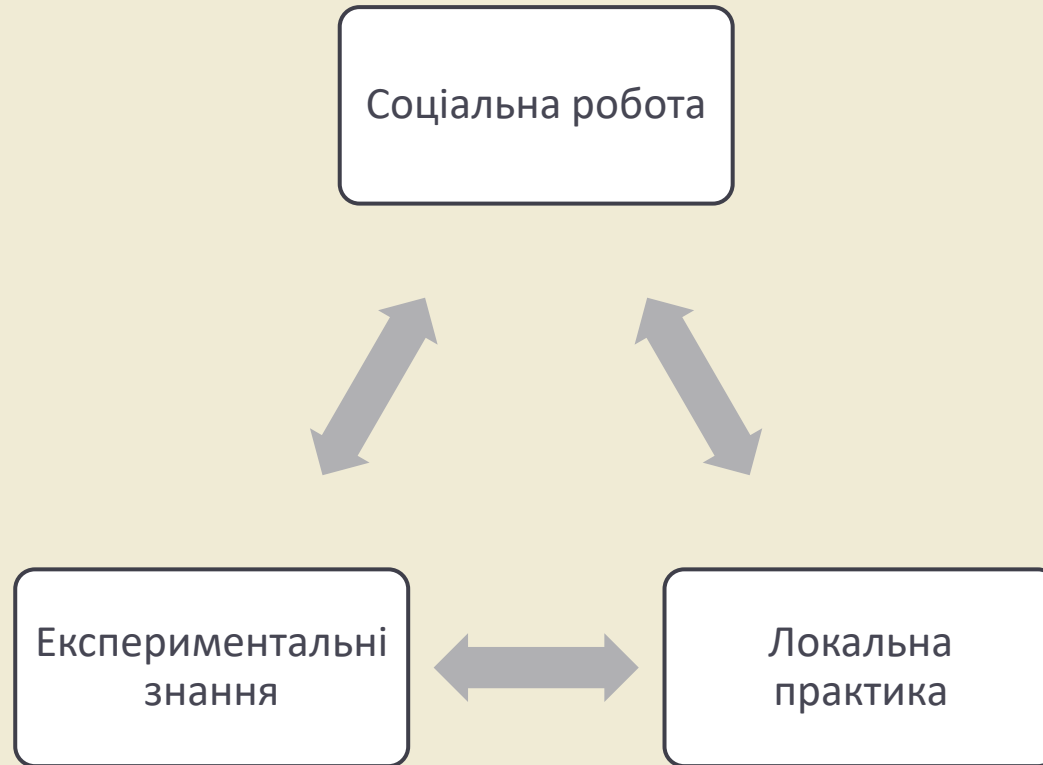

Рекомендації після отримання експериментальних фактів є основою розвитку практики СР

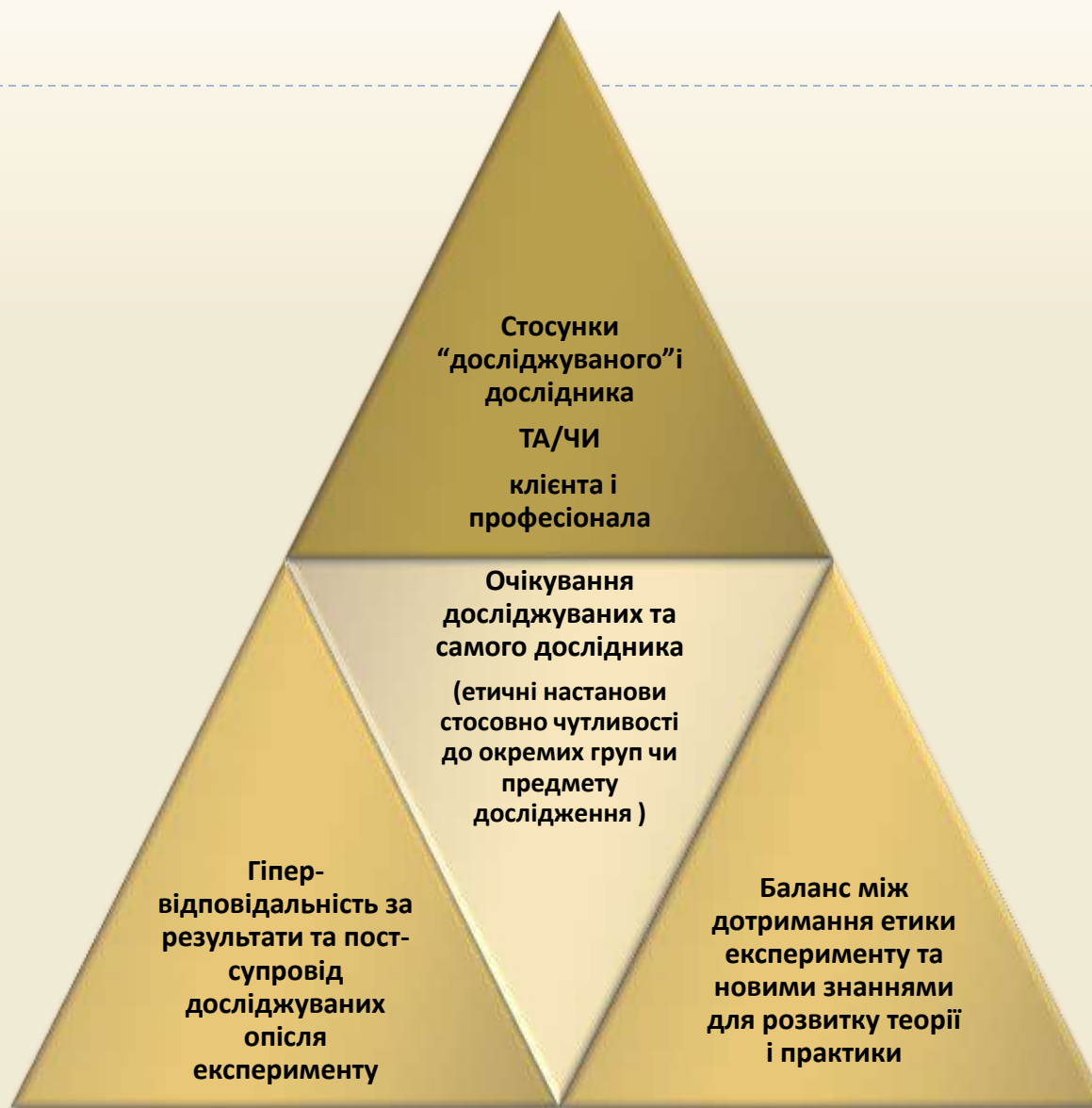

Дуальність знань

«Знання, отримані в ході експерименту для практики чи практична діяльність задля нових знань?»

Етичні виклики для дослідника

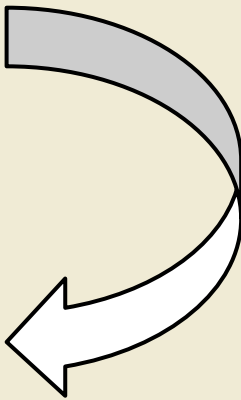
Стосунки “досліджуваного” і дослідника ТА/ЧИ клієнта і професіонала

- ▶ Сприйняття та ідентифікація одне одного крізь призму практичного досвіду взаємодії (сервісні відносини), що може впливати на результати експерименту
- ▶ Зустрічі не обмежуються часовими, польовими умовами експерименту

Очікування досліджуваних та самого дослідника

- ▶ Суб'єктивні очікування учасників експерименту одне від одного в результаті рефлексії внутрішніх установок та зовнішніх упереджень

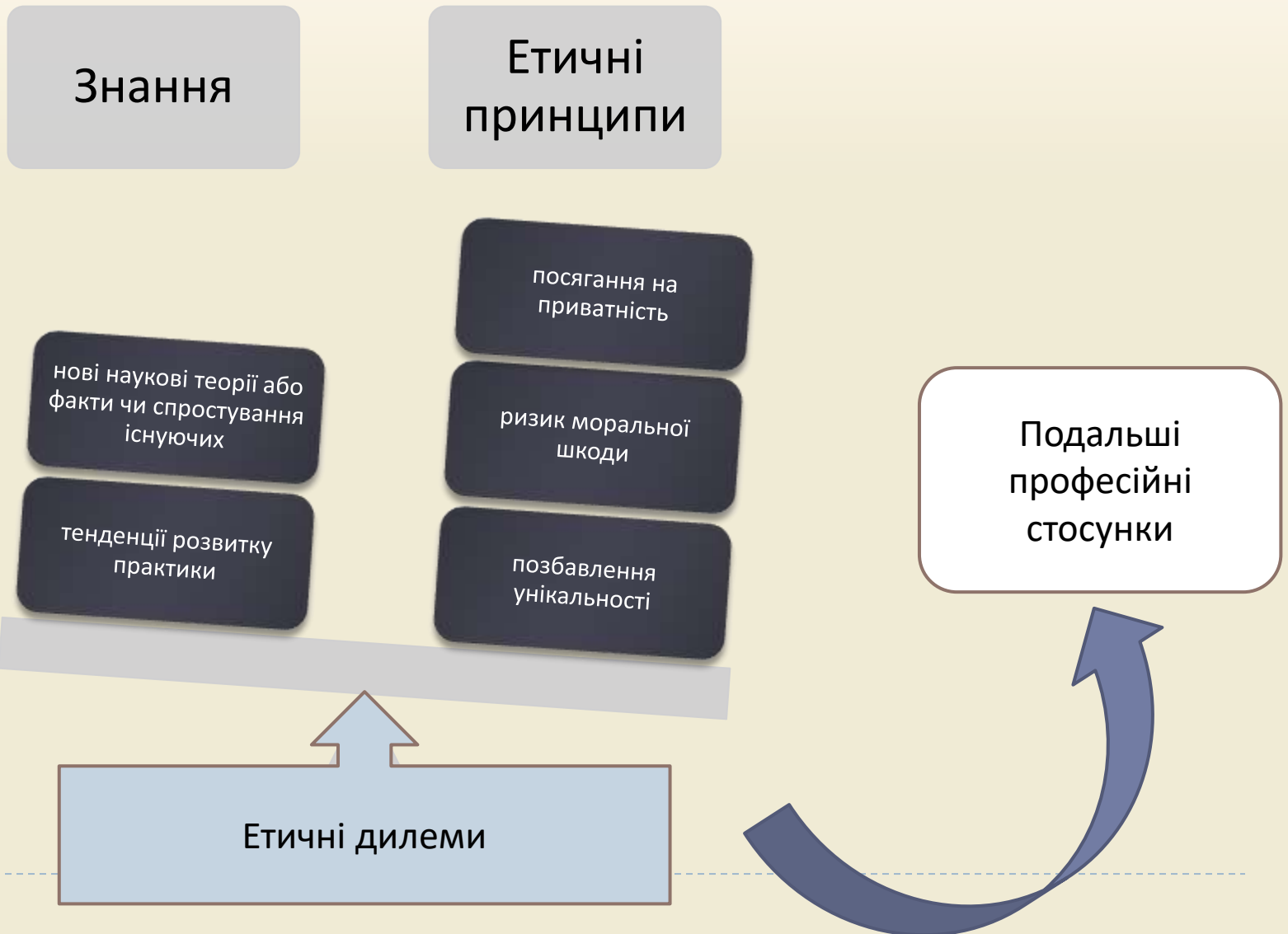
Гіпер- відповідальність за результати та пост- супровід досліджуваних опісля експерименту

- ▶ Важлива роль в експерименті відводиться самому процесу, а не результату. Дослідник, в свою чергу, проводячи експеримент в умовах власної професійної діяльності може відчувати відповідальність та/чи обов'язок перед досліджуваними за результат та його (позитивний або негативний) вплив на їх життєдіяльність в подальшому.
- ▶ Ризик впливу результатів експерименту на оцінку професійної діяльності (в тому числі самооцінку)
- ▶ Результат, який спростовує гіпотези – теж результат.

Баланс між дотримання етики експерименту та новими знаннями для розвитку теорії і практики

Дякую за увагу!
